

LATVIJAS PEDAGOGU DOME

Ģertrūdes 30 -32, Rīga, LV 1011

Tel. 67311686; e-pasts: andrejs.murnieks@gmail.com

Rīga, 10. 04. 2013. Nr 1/9

**LR Ministru prezidentam a. god. V. Dombrovskim,
izglītības un zinātnes ministram a. god. R. Ķīlim,
izglītība un zinātnes valsts sekretārei Ķ. cien. S. Liepiņai,
valsts kancelejas vadītājam Ķ. cien. E. Dreimanei**

Par MK noteikumu projektu „Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu”.

Valsts sekretāru sanāsmē (VSS) 28. martā Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) prezentēja Ministru kabineta (MK) noteikumu grozījumu projektu par Pamatizglītības standartu. Grozījumu projekts netika akceptēts, bet nodots MK komitejām – pilnveidei, jo tas rada virkni neskaidrību un līdz galam nav apspriests ar sociālajiem partneriem. Pedagogu profesionālas asociācijas un biedrības atzīst, ka projekta veidotāji mēģinājuši daļēji ņemt vērā izteiktos iebildumus, taču arī pašreizējā redakcijā izmaiņas ir līdz galam nepārdomātas un var izraisīt skolēnu izglītības līmeņa pazemināšanos, kā arī veicināt zināšanu un prasmju apguves nevienlīdzību skolēnu starpā.

Projekts faktiski pieļauj mācīt vairākus mācību priekšmetus (ķīmiju, fiziku, bioloģiju, dabas zinības, ģeogrāfiju, literatūru, mūziku, vizuālo mākslu, mājturību un tehnoloģijas) ar **ievērojami mazāku** stundu skaitu nekā līdz šim. Vienlaikus visām skolām (un mācību priekšmetiem) paliek spēkā līdzšinējās standarta prasības pie jebkura mācību stundu skaita. Uzskatām, ka šāds piedāvājums nostāda skolas sarežģītā situācijā. Ja kāda skola riskētu izmainīt esošo stundu sadalījumu starp mācību priekšmetiem, pieaug iespējamība standarta prasības neizpildīt. Skolēniem, dažādās skolās mācoties vienu un to pašu mācību priekšmetu ar atšķirīgu stundu skaitu, pastāv risks neiegūt pilnvērtīgu pamatizglītību, kā arī rada nevienlīdzību, gatavojoties gala pārbaudījumiem. Līdz šim IZM nav arī pamatojusi piedāvātās izmaiņas ar zinātniskiem pētījumiem.

Latvijas Pedagogu dome ierosina projekta veidotājiem skaidri pamatot savu piedāvājumu, nevis vērsties pie konkrētu mācību priekšmetu asociācijām ar provokatīvu jautājumu: kuram mācību priekšmetam samazināt stundas. Līdz šim esošā pamatizglītības paraugprogramma nav izsaukusi dažādu mācību priekšmetu pedagogu vidū pretenzijas. Tās priekšrocības faktiski atzīst arī projekta veidotāji, iekļaujot MK grozījumu projektā patlaban esošo paraugprogrammu (ar nelieliem papildinājumiem) kā otro iespējamo Pamatizglītības programmas variantu.

Šajā situācijā iesakām

- 1) šogad apstiprināt MK noteikumus – iekļaujot tikai un vienīgi otro (līdzšinējo) pamatizglītības paraugprogrammas variantu (ar izmaiņām, kas skar angļu valodu un vēsturi), bet pirmo variantu atstāt turpmākai pilnveidei;
- 2) turpināt darbu pie pamatizglītības reformas visu nākamo mācību gadu, pārskatot mācību saturu un papildinot, ja nepieciešams, ar inovatīvām pieejām un jaunām prasībām;
- 3) tikai pēc mācību satura analīzes un pilnveides loģiski ir veidot jaunu pamatizglītības paraugprogrammas variantu. Iespējamais kompromisa risinājums, kas palielinātu skolu autonomiju, bet vienlaikus tik ļoti nesamazinātu katram mācību priekšmetam veltīto mācību laiku, ir: mainīt mācību stundu uzskaites kārtību (nevis nedēļas, bet gada griezumā);
- 4) skolu autonomijas un radošas profilēšanās ideju iespējams īstenot citādi. Piemēram, vienā skolā iespējamas vairākas izglītības programmas: vispārējās pamatizglītības un interešu izglītības programmas. Dzīvē tas varētu būt tā: no rīta skola īsteno obligāto, daudzpusīgo un visās skolās samērā vienādo pamatizglītības programmu, bet pēcpusdienā skolēniem tiek piedāvātas papildus

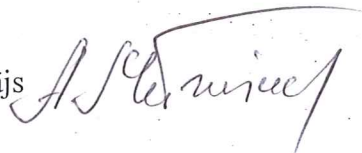
radošās darbības prasmju attīstīšanas iespējas dažādās interešu izglītības formās. Līdz ar to skolēni būtu nodarbināti līdz darbadienas beigām un turpat skolā sagatavotu arī mājasdarbus. Vecākiem atkristu rūpes par savu bērnu gaitām starp stundu beigām un vakara cēlienu.

Uzskatām, ka pamatizglītībai jāpiedāvā vienots pamats, lai skolēni saņemtu vispusīgu izglītību, apjēgtu, kurā virzienā viņiem ir spējas un intereses un iegūtu izpratni par vērtībām, kas veicina saliedētību mūsu etniski un sociāli tik neviendabīgajā sabiedrībā. Īstenojot ļoti atšķirīgas pamatizglītības programmas, kā to pieļauj minētais projekts, kopīgais pamats tiks izjaukts.

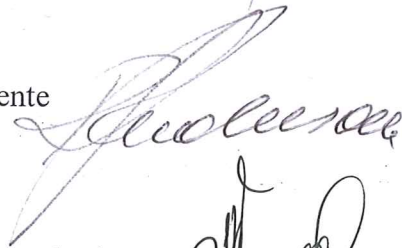
Šo un citu valdības deklarācijā iezīmēto reformu virzienu īstenošanā piedāvājam pedagogu organizāciju palīdzību un intelektuālos resursus. Aicinām izglītības un zinātnes ministru un IZM pārstāvjus uz konstruktīvu dialogu – piedāvājam tikšanos ar pedagogu biedrībām jebkurā piektdienas pēcpusdienā. Izsakām pateicību Valsts kancelejas vadītājai E. Dreimanes k-dzei par demokrātisko un lietišķo VSS vadību. Pielikumā pievienojam Mājturības un tehnoloģiju pedagogu vēstuli ar iebildumiem pret MK noteikumu projektu *Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu*.

Ar cieņu

Dr. Andrejs Mūrnieks, Latvijas Pedagogu domes valdes priekšsēdētājs

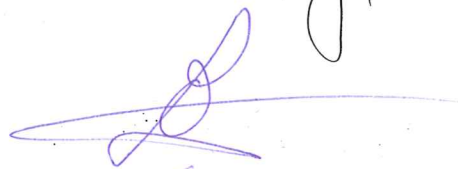
Dr. Rudīte Andersone, Latvija Matemātikas skolotāju apvienības prezidente

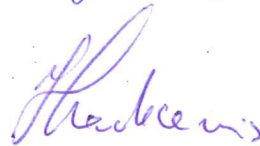
Anita Vanaga, Latviešu valodas un literatūras skolotāju asociācijas priekšsēdētāja

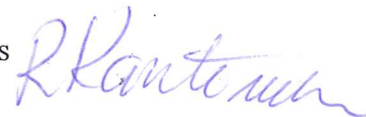
Oskars Lūsis, Informātikas skolotāju asociācijas valdes priekšsēdētājs

Jānis Hadkevics, Kultūras vēstures pedagogu asociācijas priekšsēdētājs,

Rūta Kanteruka, Latvijas Vispārējās izglītības iestāžu mūzikas skolotāju asociācijas valdes priekšsēdētāja

Dr. Inese Augškalne, Ētikas pedagogu asociācijas priekšsēdētāja

